

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 4.12.2013
COM(2013) 869 final

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o práci pracovní skupiny pro Středomoří

1. SHRNUTÍ

Dne 3. října 2013 se u pobřeží ostrova Lampedusa potopila loď s přibližně 500 migranty. Ztráty na lidských životech vedly k důrazným výzvám evropských vedoucích představitelů a evropských občanů k přijetí opatření.

Po zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci ve dnech 7. a 8. října 2013 byla zřízena pracovní skupina pro Středomoří (dále jen „pracovní skupina“). Její zřízení bylo uvítáno na říjnovém zasedání Evropské rady. Na tomto zasedání bylo objasněno, že je nutno přijmout rozhodná opatření s cílem zamezit úmrtím na moři a zabránit opakování takovýchto lidských tragédií. Tato opatření se zaměří na poskytování ochrany na základě zásady solidarity a spravedlivého sdílení odpovědnosti se silnou orientací na vnější rozměr. Na tomto základě byly po tragédii u ostrova Lampedusa možnosti posílení politického dialogu a spolupráce se třetími zeměmi projednány rovněž na zasedání Rady pro zahraniční věci dne 18. listopadu. Evropský parlament se k tomuto tématu rovněž vyjádřil, a to ve svém usnesení ze dne 23. října¹.

Z diskuse na schůzích pracovní skupiny a jejího mandátu vyplynulo, že na základě integrovaného přístupu pro celou oblast Středomoří je třeba využít ucelenou škálu opatření, jelikož tragické události u ostrova Lampedusa jsou součástí dlouhodobého a komplexního problému. Tato opatření zahrnují mimo jiné: pomoc a posílený dialog se zeměmi původu a tranzitu v souladu s globálním přístupem k migraci a mobilitě; opětovné zaměření se na úsilí o znovusídlení a regionální ochranu; přezkoumání legálních možností bezpečného vstupu do Evropské unie a rovněž obecné zaměření se na vyšší úsilí o znovusídlení; boj proti obchodování s lidmi a převaděčství a zločineckým sítím; zajištění rychlého a udržitelného návratu migrantů humánním a důstojným způsobem; posílení správy vnějších hranic EU; provádění nedávno přijatého nařízení o evropském systému ostrahy hranic (EUROSUR) a poskytování podpory členským státům, které čelí tlaku vyvíjenému na jejich migrační a azylové systémy.

Opatření obsažená v tomto sdělení sledují tento ucelený přístup, přičemž se zaměřují na okamžitá a praktická řešení, která by v krátkodobém horizontu mohla doplnit probíhající činnosti v celém Středomoří. Z diskusí v rámci pracovní skupiny vyplynulo pět hlavních oblastí činnosti se širokou místní působností: zabránit migrantům v podnikání nebezpečných cest od země původu a tranzitu až po břehy Evropské unie:

- 1) opatření ve spolupráci se třetími zeměmi;
- 2) regionální ochrana, znovusídlení a posílené legální cesty do Evropy;
- 3) boj proti obchodování s lidmi, převaděčství a organizované trestné činnosti;
- 4) posílená ostraha hranic přispívající k zlepšení situačního obrazu v námořní oblasti a ochraně a záchraně životů migrantů ve Středomoří;

¹ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 23. října 2013 o migračních tocích ve Středomoří, se zvláštním důrazem na tragické události u Lampedusy (2013/2827(RSP)).

- 5) pomoc poskytovaná členskými státy čelícím vysokým migračním tlakům a solidarita s těmito státy.

V souladu s výsledkem říjnového zasedání Evropské rady bylo během schůzí pracovní skupiny potvrzeno, že okamžitá opatření musí být doplněna dlouhodobými iniciativami, které jsou založeny na nejlepších dostupných výsledcích výzkumu a které se zaměřují na odstranění příčin migrace (chudoba, porušování lidských práv, konflikty, nedostatečné ekonomické příležitosti, nevyhovující pracovní podmínky, nezaměstnanost atd.). Je třeba přijmout iniciativy k reformě právního a správního rámce pro migraci a azyl v zemích tranzitu. Veškerou činnost EU je nutno vidět v širších politických souvislostech vztahů EU s příslušnými partnerskými zeměmi a regiony: nelze ji oddělit zejména od evropské politiky sousedství a od rámce pro vnější migrační politiku – globálního přístupu k migraci a mobilitě. Tato opatření jsou svou povahou spojena s dlouhodobějším horizontem a již jsou zahrnuta v dlouhodobých strategiích EU. Mají rovněž zásadní význam pro předcházení tomu, aby lidé podnikali riskantní cesty do Evropy.

Všechna opatření uvedená v tomto sdělení musí být zcela v souladu s mezinárodními normami v oblasti lidských práv, včetně Listiny základních práv Evropské unie², Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, Úmluvy OSN o uprchlících z roku 1951, zásady nenavracení a použitelného *acquis* EU. Jsou-li zahrnuty osobní údaje, je třeba věnovat zvláštní pozornost plnému uplatňování použitelných předpisů.

Toto sdělení je předloženo k diskusi na zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci ve dnech 5. a 6. prosince. Výsledky diskuse předloží předsednictví Evropské radě na jejím zasedání ve dnech 19. a 20. prosince.

V návaznosti na toto sdělení je nutno věnovat náležitou pozornost zdrojům a prostředkům, jež by mohli všichni dotčení účastníci v rámci stávajících rozpočtových opatření poskytnout za účelem provádění opatření a dosažení celkového cíle, kterým je zabránit v budoucnu podobným tragédiím jako u ostrova Lampedusa. Evropská komise bude podávat Radě a Evropskému parlamentu pravidelné zprávy o pokroku, jehož bylo dosaženo při provádění sdělení o práci pracovní skupiny pro Středomoří.

2. POSTUP

Při přípravě tohoto sdělení uspořádala Evropská komise jakožto předsedající pracovní skupiny pro Středomoří dvě schůze této pracovní skupiny, a to ve dnech 24. října a 20. listopadu 2013. Těchto schůzí se zúčastnily Evropská služba pro vnější činnost a všechny členské státy společně s agenturami EU, které jsou přímo zapojeny do tohoto procesu (Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu (EASO), Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států Evropské unie

² Zejména články 2, 4, 18 a 19.

(Frontex), Europol, Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA), Evropská agentura pro námořní bezpečnost (EMSA)).

Při přípravě sdělení o pracovní skupině pro Středomoří byly konzultovány další subjekty, včetně přidružených zemí, Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), Mezinárodního střediska pro rozvoj migrační politiky, Centra pro rozvoj migrační politiky, Mezinárodní námořní organizace, Úřadu OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC) a Interpolu³.

3. SMĚRY ČINNOSTI

Pracovní skupina pro Středomoří vypracovala tyto směry činnosti:

³ Je-li v textu uznána úloha těchto organizací, není tím dotčeno případné finanční rozhodnutí, které bude přijato v rámci provádění opatření uvedených ve sdělení.

1) Opatření ve spolupráci se třetími zeměmi

Opatření ve spolupráci se třetími zeměmi představují jeden z nejúčinnějších způsobů, jak zabránit tomu, aby se lidé pokoušeli vstoupit do EU nelegálními cestami a riskovali své životy podnikáním nebezpečných cest do Evropy.

Třetí země jsou klíčovými partnery při odstraňování příčin nelegální migrace, sledování migračních toků, shromažďování údajů a zpravodajských informací o trasách a sítích, rozbíjení sítí převaděčů a obchodníků s lidmi a přispívání k zajištění udržitelných řešení migračních toků v celém Středomoří. V celkovém rámci vnějších vztahů EU má zásadní význam další zlepšování práce a spolupráce se zeměmi původu a tranzitu v oblasti migrace a rozvoje, včetně posílení jejich schopnosti řídit smíšené migrační toky a pomoci při zajišťování toho, aby jejich migrační a azylové systémy odpovídaly mezinárodním normám v oblasti lidských práv. Na podporu budování důvěry a pozitivního zapojení partnerů v oblasti migrace jako obzvláště citlivé záležitosti na obou stranách je zapotřebí větší, cílený politický dialog se zeměmi původu a tranzitu.

Rámec pro dialog a spolupráci se všemi třetími zeměmi poskytuje globální přístup k migraci a mobilitě, který k dialogu a spolupráci v souvislosti s migrací zaujímá komplexní přístup. K zvýšení účinnosti a dopadu globálního přístupu k migraci a mobilitě a k zajištění pokroku v dialogu o migraci, mobilitě a bezpečnosti a jednáních o partnerstvích v oblasti mobility je zapotřebí politický impuls. Budoucí opatření se budou i nadále zaměřovat na země zahrnuté do evropské politiky sousedství, strategické partnery, jakož i země původu a/nebo tranzitu zvláštního významu, a to rovněž ve spolupráci s příslušnými mezinárodními organizacemi.

Vzhledem k povaze migračních pohybů je třeba poskytnout zemím tranzitu podél jižního středomořského pobřeží pobídky k zapojení do spolupráce týkající se migrantů, kteří nejsou občany jejich zemí. Je proto třeba uplatňovat širší hledisko a EU musí předkládat pozitivní zprávy o migraci. Vztahy s partnerskými zeměmi budou muset brát v úvahu rovněž zvláštní citlivé otázky a očekávání partnerských zemí v oblasti migrace a jejich uvědomění si toho, že se EU chce zaměřit v první řadě na aspekty související s bezpečností, zpětné přebírání / návrat a boj proti nelegální migraci.

V tomto rámci se navrhovaná opatření zaměří na činnosti, které je nutno posílit nebo zahájit v krátkodobém horizontu v zájmu dosažení výše uvedených cílů, a to rovněž zvýšením koordinace mezi dostupnými nástroji EU a vnitrostátními nástroji. Důležité prvky tohoto přístupu představují partnerství v oblasti mobility, informační kampaně, diplomatické iniciativy a budování kapacit. Klíčovým partnerem při provádění opatření plánovaných v tomto oddíle bude Evropská služba pro vnější činnost, přičemž tato krátkodobější až střednědobá opatření bude doplňovat dlouhodobá a udržitelná spolupráce se třetími zeměmi.

Opatření

- Zvláštní opatření v zemích tranzitu

1.1 Komise a členské státy by měly věnovat náležitou politickou pozornost podepsání nedávno uzavřené dohody o partnerství v oblasti mobility s Tuniskem a zahájení jejího provádění.

Mezitím by mělo pokračovat provádění iniciativ v oblasti spolupráce, které se předpokládají v nedávno podepsaném partnerství v oblasti mobility s Marokem, a marockým orgánům je třeba poskytovat podporu v zájmu úplného provedení doporučení obsažených ve zprávě Národní rady pro lidská práva, která se týká vypracování nové migrační a azylové politiky.

Neprodleně by měla začít rovněž jednání s Jordánskem ohledně partnerství v oblasti mobility jako pozitivní výsledek dialogu o migraci, mobilitě a bezpečnosti, který byl s touto zemí zahájen v prosinci 2012.

Prioritou je také zahájení nových dialogů o migraci, mobilitě a bezpečnosti s dalšími zeměmi v jižním Středomoří, zejména s Egyptem, Libyí, Alžírskem a Libanonem⁴.

Rozhodnutí v tomto ohledu bude přijato na základě zvláštního posouzení jednotlivých zemí, zejména s přihlédnutím k jejich příslušné schopnosti a ochotě zlepšit řízení v oblasti migrace a azylu v souladu s mezinárodními normami a rovněž posílit spolupráci s EU v těchto oblastech.

V politických dialozích se třetími zeměmi by měly být systematicky předkládány záležitosti související s právy migrantů a uprchlíků, které vyvolávají obavy, v souladu se strategickým rámcem EU a akčním plánem EU pro lidská práva a demokracii (akce č. 14) a pomocí poskytovanou při rozvoji řádně fungujících azylových a migračních systémů. Důležitý prvek partnerství v oblasti mobility mohou představovat iniciativy prováděné agenturami EU, například EASO, FRA a Frontex, jakož i členskými státy, mezinárodními organizacemi a občanskou společností, které se zaměřují na budování kapacit v oblasti azylu, přijímání, migrace a správy hranic.

V případě partnerství v oblasti mobility by měl existovat finanční přezkum s cílem podnítit členské státy k aktivnější účasti při vypracovávání projektů. Partnerství v oblasti mobility by měla být rovněž využívána strategicky k podpoře regionální spolupráce v oblasti migrace.

⁴ Zvažuje se pomoc určená na spolupráci s libanonskými orgány v oblasti integrované správy hranic k posílení státních institucí a zlepšení spolupráce mezi orgány. V této souvislosti chce EU prosazovat rovněž přístup k integrované správě hranic založený na právech, který zahrnuje pravidelný pohyb osob a zboží a rovněž řízení migračních toků. EU v současnosti zvažuje také možnosti podpory libanonských ozbrojených sil.

1.2 U vybraných zemí v oblasti severní Afriky a Sahelu bude prosazován dialog o konkrétních otázkách vyvolávajících obavy v zájmu účinnějšího jednání v boji proti sítím převaděčů a obchodníků s lidmi. S tuniskými orgány je třeba vést diskusi o opatřeních, která mají zastavit poskytování tuniských lodí převaděčům v Libyi, včetně registrace a sledování plavidel za účelem výměny údajů. Podobné procesy by se měly podporovat rovněž v ostatních severoafrických státech. Egyptské orgány by měly být vybízeny zejména k tomu, aby věnovaly více pozornosti činnosti obchodníků s lidmi v oblasti Sinaje a aby tyto činnosti účinněji potíraly; súdánské orgány by měly být vyzvány k boji proti zločineckým organizacím, které působí na jejich území a usnadňují převaděčství migrantů a uprchlíků z Afrického rohu do oblasti Středomoří a obchodování s těmito osobami; nigerijské orgány by se měly podílet na lepší ochraně nejzranitelnějších státních příslušníků, kteří se stávají obětmi obchodníků s lidmi, přičemž by jim měla být poskytována pomoc.

1.3 Vzhledem k velmi nestabilní bezpečnostní a politické situaci a omezeným institucionálním a správním kapacitám není Libye v současnosti schopna potírat činnost převaděčů a obchodníků s lidmi. Proto v případě smíšených migračních toků v centrálním Středomoří představuje hlavní zemi tranzitu a zemi odjezdu. K řešení této situace by EU měla posílit svou komplexní podporu poskytovanou Libyi a prosazovat její stabilizaci, zlepšovat správu a bezpečnost a řešit radikalizaci, násilný extremismus a terorismus a zabývat se rovněž zprávami o porušování lidských práv. Obzvláště důležitá pomoc na podporu rozvoje systému integrované správy hranic bude poskytnuta prostřednictvím probíhající mise EU pro pomoc na hranicích a projektu Sahara-Středomoří. V tomto rámci by měly členské státy a agentura Frontex uvážit, jak poskytnout těmto iniciativám další podporu. EU bude současně poskytovat pomoc zaměřenou na vytvoření migračního a azylového systému v Libyi, který je zcela v souladu s mezinárodními normami v oblasti lidských práv. Vzhledem ke skutečnosti, že Libye je zemí přijímající migranty, kteří hledají zaměstnání, patří v zájmu snížení nelegální migrace k prioritám Ministerstva práce jednoznačný úřední postup pro zacházení s migranty hledajícími zaměstnání a toto je třeba podporovat. EU bude i nadále v kontaktu s libyjskými orgány s cílem zabývat se postupy, jako je zadržování migrantů bez rozdílu a špatné zacházení s migranty v zadržovacích střediscích i mimo ně, a zlepšit podmínky v zadržovacích střediscích. Zvláštní pozornost bude EU věnovat nutnosti, aby Libye dodržovala práva osob, které potřebují mezinárodní ochranu, aby přijala právní předpisy v oblasti azylu a uzákonila postavení UNHCR v zemi⁵. Jakmile to umožní bezpečnostní situace, měla by být v Libyi vytvořena síť styčných úředníků pro boj

⁵ Komise v současnosti zvažuje přijetí finančního rozhodnutí k provedení programu v rámci evropského nástroje sousedství a partnerství s hodnotou ve výši 10 milionů EUR, který se zaměří na zlepšení právního a institucionálního uspořádání a kapacit orgánů odpovědných za řízení migrace a azylovou politiku v souladu s mezinárodními normami a osvědčenými postupy s cílem zaručit, že s migranty je zacházeno při plném respektování lidských práv a lidské důstojnosti a v souladu s mezinárodními normami zaručujícími mezinárodní ochranu. Program se zaměří zejména na zlepšení životních podmínek migrantů v zadržovacích zařízeních. Toto se uskuteční přezkumem správních postupů, zlepšením služeb poskytovaných migrantům a usnadněním jejich přístupu k zaměstnání.

s nelegální migrací. Komise je odhodlána, jakmile to umožní podmínky, zahájit s libyjskými orgány dialog o migraci, mobilitě a bezpečnosti v souladu s globálním přístupem k migraci a mobilitě. Tato opatření jsou doplněna jinými projekty a programy EU v oblasti bezpečnosti.

1.4 Další důležité místo tranzitu nelegálních migračních toků směřujících do EU přes oblast Thrákie i přes Středozemní moře představuje turecké území. Ačkoli se uznávají stávající významné turecké kapacity a snahy zabránit tomuto jevu, je velmi důležité pokračovat s tureckými orgány v dialogu a spolupráci v zájmu dalšího posilování jejich schopnosti rozbíjet sítě převaděčů organizující tyto nelegální odchody, zamezit těmto odchodům prostřednictvím větší ostrahy hranic, urychleně si vyměňovat informace s členskými státy EU, které o to projeví zájem, a dosáhnout plného uplatňování dohody o zpětném přebírání. V tomto ohledu bude důležité vytvořit v Turecku síť styčných úředníků podobně jako v Libyi. Kromě toho bude mít pro EU zásadní význam další pomoc Turecku při rozvoji jeho systému správy hranic, vízového systému, systému řízení migrace a azylového systému v souladu s normami EU, které Turecko uplatňuje jako kandidátská země.

1.5 Opatření v případě tranzitních zemí musí být doplněna věnováním větší pozornosti zemím původu ve východní a západní Africe prostřednictvím politického dialogu a posílené spolupráce. Důležitou kladnou úlohu by mohly hrát zvláštní dialogy o migraci, demarše a větší zapojení na úrovni jednotlivých zemí i regionálních partnerů za účasti příslušných zvláštních zástupců EU. Současně bude pokračovat spolupráce s cílem přispět k zlepšení sociálně-ekonomického prostředí a souvisejících pracovních příležitostí pro občany, kteří by jinak byli nuceni k nelegální migraci. Podpora pro lepší řízení migrace na vnitrostátní a regionální úrovni by se měla účinněji zabývat obchodováním s lidmi a přispět k trestnímu stíhání obchodníků s lidmi a poskytování pomoci obětem. EU by měla usilovat o prosazování dodržování lidských práv všech migrantů v partnerských zemích a regionech se zvláštním zaměřením na zranitelné skupiny a zvláštní práva žadatelů o azyl a uprchlíků, a to s využitím dostupných nástrojů a finančních prostředků, včetně zvláštních nástrojů v oblasti lidských práv. EU by měla usilovat rovněž o prevenci a řešení vleklých situací uprchlíků a posílení jejich ochrany a zvýšení bezpečnosti v uprchlických táborech (např. prostřednictvím nástroje stability přijatého EU). V této souvislosti je třeba podporovat rovněž inovativní programy.

- Regionální přístupy

1.6 Je nutno vypracovat informační kampaně a kampaně k zvyšování povědomí, především v rámci širších opatření EU v oblasti migrace v zájmu srozumitelné komunikace a zvyšování informovanosti o vážných rizicích a hrozbách, jímž čelí migranti, kteří se pokoušejí dostat do EU nelegálními cestami, včetně nebezpečí při nelegální cestě přes moře a hrozeb, které představují převaděči a obchodníci s lidmi.

Je třeba hledat inovativní přístupy s cílem oslovit v zemích původu i v zemích tranzitu co nejvíce potenciálních migrantů se zvláštním zaměřením na africké země a rovněž

příslušné země na Blízkém východě a v Asii v návaznosti na předchozí iniciativy EU a členských států.

Kampaně by měly informovat rovněž o dostupných možnostech legální migrace. Informační kampaně by se měly spoléhat taktéž na sítě diaspory a měly by být vypracovány především v partnerství s orgány ze třetích zemí, mezinárodními organizacemi a nevládními organizacemi.

V tomto rámci je třeba využít potenciál portálu EU o přistěhovalectví společně s jinými způsoby šíření těchto zpráv.

1.7 Do roku 2015 bude mezi středomořskými členskými státy EU a severoafrickými zeměmi zřízena středomořská síť SEAHORSE na základě veřejného výběrového řízení, které se uskuteční v roce 2014. Tato síť umožní zúčastněným státům přímo si vyměňovat faktické informace o incidentech a hlídkách téměř v reálném čase prostřednictvím satelitní komunikace. Stávající úsilí je třeba zvýšit s cílem přesvědčit všechny ostatní příslušné země v severní Africe (především Tunisko, Alžírsko a Egypt), aby se staly účastníky této sítě⁶.

1.8 Je třeba projednat možné zapojení zemí odjezdu do operací v oblasti námořního dohledu na základě právního rámce agentury Frontex a EUROSURu. Toto opatření by mělo být doplněno dialogem a pomocí zaměřenou na podporu a posílení schopnosti třetích zemí 1. bojovat v místě původu proti sítím převaděčů, a tak předcházet tomu, aby byli přistěhovanci ohrožováni převaděči; 2. zlepšit kontrolu pozemních hranic a pobřeží; 3. vytvořit mechanismy, které umožňují bezpečný návrat nelegálních migrantů do nejbližšího a nejbezpečnějšího místa odjezdu.

Je-li to možné a vhodné⁷, měly by se zopakovat praktické zkušenosti některých členských států se společnými hlídkami ve výsostných vodách třetích zemí. Při podpoře provádění výše uvedených činností, zejména v oblasti budování kapacit, bude důležitá rovněž úloha agentury Frontex v mezích jejího mandátu. V této souvislosti je třeba vytvořit synergie s ostatními nástroji v oblasti budování kapacit, které EU využívá v oblasti severní Afriky.

1.9 Na základě posouzení stávajících kapacit a potřeb je třeba uvážit možnost poskytování pomoci při budování kapacit v oblasti pátrání a záchrany v pobřežních severoafrických státech.

1.10 Měla by se zlepšit výměna strategických a taktických údajů mezi členskými státy EU a africkými zeměmi. V této souvislosti budou příkladem úspěchy zpravodajské sítě Afrika-Frontex. Pravidelně by měly být vypracovávány společné zprávy o analýze rizik.

⁶ Vhodnou příležitost k posílení dialogu mezi EU a severoafrickými zeměmi může představovat rovněž probíhající spolupráce pobřežních hlídek.

⁷ Jakékoli opatření v této oblasti by mělo být v souladu se základními právy, včetně zásady nenavrácení.

1.11 Je třeba rozvíjet politický dialog a diplomatické iniciativy, včetně společných demarší⁸, s koordinovaným využíváním všech pobídek a pák, které jsou k dispozici na úrovni EU a na úrovni členských států, s cílem zvýšit schopnost EU úspěšně dosáhnout cílů globálního přístupu k migraci a mobilitě, včetně sjednání a plného uplatňování dohod o zpětném přebírání, zlepšení systémů mezinárodní ochrany a boje proti převaděčství a zločineckým sítím. Tyto iniciativy by měly být zahájeny společně s hlavními zeměmi tranzitu a původu nelegální migrace v Africe a Asii. V této souvislosti je třeba přezkoumat možnosti k zohlednění spolupráce v těchto oblastech v rámci širšího přístupu založeného na pobídkách⁹. Výsledky těchto snah by měly být doprovázeny odpovídajícím zlepšením koordinovaných operací agentury Frontex v zájmu usnadnění procesu navracení.

V tomto rámci je rovněž třeba vypracovat s příslušnými třetími zeměmi opatření, která umožní účinnější zjišťování totožnosti navracených osob a opatření dokladů pro tyto osoby. V tomto úsilí je nutné věnovat větší pozornost hlavním zemím původu nelegální migrace. K tomuto úsilí by mělo přispět vyšší přijímání propustek EU (standardního cestovního dokladu pro účely vyhoštění).

1.12 Je třeba naplánovat zvláštní a rozsáhlou diskusi o migraci (zahrnující mimo jiné dobrovolný návrat, zpětné přebírání, opětovné začlenění, přijímání, mezinárodní ochranu, boj proti převaděčství a zločineckým sítím, budování kapacit, lidská práva migrantů a rovněž příčiny nelegální migrace) s ohledem na summit EU-Afrika, který se má uskutečnit v dubnu 2014, a čtyři euro-afriické ministerské konference věnované migraci a rozvoji, které jsou naplánovány na druhé pololetí roku 2014 (rabatský proces).

Programy nové generace pro projekty EuroMed Migration a Euromed Police, které mají být zahájeny od roku 2014, by měly náležitě přihlížet k vývoji, aby se staly účinnější platformou pro dialog a spolupráci. Mimoto je třeba posílit dvoustranné a příslušné regionální dialogy se zeměmi v subsaharské Africe. V této souvislosti by měly být partnerské země vyzvány, aby přijaly a provedly vnitrostátní opatření v oblasti integrované správy hranic a boje proti převaděčům, rovněž s podporou odborníků vyslaných členskými státy a případně v souladu s osvědčenými postupy vypracovanými UNODC.

1.13 Lze naplánovat zvláštní program využívající stávající iniciativy EU v této oblasti, jako je program WAPIS (Western Africa Police Information System – západoafrický policejní informační systém zavedený INTERPOlem) financovaný EU, s cílem podpořit navázání policejní spolupráce a AFRIPOL za účelem poskytování pomoci při koordinaci

⁸ S cílem zvýšit provázanost vnější činnosti mezi úrovní EU a vnitrostátní úrovní by vedoucí delegací EU v zemích původu uvízlých migrantů měli případně společně s velvyslanci jiných členských států EU vypracovat společné demarše pro příslušné vnitrostátní orgány. Tyto demarše by měly být vypracovány v koordinaci s ESVČ a Komisí a dotčenými členskými státy.

⁹ Viz například plnění povinnosti zemí AKT v oblasti zpětného přebírání na základě Dohody o partnerství uzavřené mezi EU a zeměmi AKT (Dohoda z Cotonou).

vnitrostátních kapacit v oblasti policejních informací a vyšetřování v Africe mimo jiné v boji proti obchodování s lidmi a převaděčství. V tomto ohledu by mohla být účelná podpora ze strany INTERPOLu, UNODC a jiných příslušných organizací. Takovýto program by měl zajistit synergie s hraničním programem Africké unie.

1.14 Je třeba zajistit rychlý a účinný návrat nelegálních migrantů, a to humánním a důstojným způsobem zcela v souladu s Listinou základních práv EU, příslušným *acquis* EU a mezinárodními normami v oblasti lidských práv, pokud možno s prosazováním dobrovolného návratu. Za určitých podmínek by měla být jako doplňkový nástroj poskytována větší finanční a technická pomoc na podporu opětovného sociálního a hospodářského začlenění navracených osob a rovněž zajištění účinného systému pro nedobrovolný návrat ve spolupráci s vnitrostátními orgány. Při poskytování finanční a technické pomoci je třeba věnovat zvláštní pozornost tomu, aby nebyly vytvářeny paralelní struktury se strukturami dotčené třetí země a aby se zamezilo vytváření motivujících faktorů. Je-li to možné, je třeba upřednostnit návrat do zemí původu místo do zemí tranzitu.

1.15 Mezi členskými státy se bude rozvíjet spolupráce / výměna informací s přispěním agentur EU v oblasti SVV, jiných zúčastněných stran (IOM, nevládní organizace), pokud jde o obsah programů asistovaného dobrovolného návratu, včetně opatření k opětovnému začlenění a iniciativ, které jednotlivé členské státy přijaly s ohledem na země původu nebo tranzitu v zájmu zajištění udržitelného návratu nelegálních migrantů. Od roku 2014 bude tato spolupráce rozvíjena v rámci Evropské migrační sítě (EMS).

2) Regionální programy ochrany, znovusídlení a posílené legální cesty vstupu do EU

Znovusídlení představuje důležitý způsob, jak se mohou osoby, které potřebují ochranu, bezpečně dostat do Evropské unie, aniž by musely podnikat nebezpečné cesty přes Středomoří. Využívání tohoto nástroje by proto mělo být podporováno společně s opatřeními, která zlepšují možnosti uprchlíků dosáhnout soběstačnosti ve třetích zemích a která jsou hlavní předzvěstí trvalého řešení.

Je třeba uvážit rovněž větší možnosti legální mobility za účelem studia a práce, včetně poskytování alternativních možností vstupu potenciálním žadatelům o azyl.

2.1 K zlepšení situace uprchlíků na místní úrovni je nezbytné zavést a posílit regionální programy ochrany. Stávající regionální programy ochrany, například programy v severní Africe (Libye, Tunisko a Egypt) a v Africkém rohu (Keňa, Džibuti), je třeba posílit a rozšířit tak, aby zahrnovaly rovněž jiné klíčové země, zejména v oblasti Sahelu. V rámci dlouhodobé reakce na syrskou krizi připravuje EU v současnosti nový regionální program rozvoje a ochrany uprchlíků v Libanonu, Jordánsku a Iráku.

Nové regionální programy ochrany budou vyžadovat dlouhodobější zapojení a financování, mají-li být úspěšné, a to ze strany úrovně EU i vnitrostátní úrovně. Financování bude možno získat pouze částečně ze stávajících zdrojů a finančních nástrojů Azylového a migračního fondu. Tyto finanční prostředky je třeba doplnit jinými zdroji financování z rozvojové pomoci EU a členských států. Provádění regionálních programů ochrany / regionálních programů rozvoje a ochrany by mělo být doprovázeno důkladným politickým dialogem a snahami o prosazování ochrany uprchlíků a řešení vleklých situací uprchlíků u vnitrostátních orgánů ve třetích zemích, včetně na regionální úrovni.

Regionální programy ochrany by měly koordinovat své regionální složky a složky týkající se jednotlivých zemí a členské státy EU a delegace EU by měly hrát zásadní úlohu při jejich plánování a provádění. Klíčovým partnerem v této oblasti bude UNHCR společně s jinými mezinárodními organizacemi, zatímco nevládní organizace by se mohly podílet na jejich provádění. Případně bude podporována spolupráce mezi EASO a cílovými zeměmi se zaměřením se zejména na oblasti odborné přípravy a budování kapacit.

Ve spolupráci s mezinárodními organizacemi (např. IOM) a nevládními organizacemi by měly být zahájeny souběžné iniciativy k usnadnění asistovaného dobrovolného návratu migrantů uvízlých v severoafrických zemích do zemí původu a jejich opětovného začlenění a k rozvíjení schopnosti zemí lépe řídit návrat a opětovné začlenění¹⁰.

¹⁰ Na trasách v centrálním a východním Středomoří by bylo možno uvážit replikaci zdrojových středisek pro migraci a středisek reakce na migraci zřízených IOM v mnoha zemích na migračních trasách.

2.2 Členské státy se vybízejí, aby zvýšily své stávající závazky v oblasti znovuušídlení jako dlouhodobého řešení, které přispívá k předcházení vleklým situacím uprchlíků a řešení těchto situací. V roce 2012 se v Unii znovu usídlilo 4 930 osob, a to ve dvanácti členských státech¹¹. Členské státy, které již umožňují znovuušídlení, by měly uvážit zvýšení kvót a do znovuušídlování by se měly zapojit nové členské státy, aby se zvýšil podíl EU, pokud jde o celosvětový závazek týkající se znovuušídlení. V této souvislosti se podporuje strategické využívání znovuušídlení prostřednictvím programu Unie pro znovuušídlování, jež bude podpořeno financováním EU, jež je k dispozici v Azylovém a migračním fondu.

2.3 Komise je připravena uspořádat ve spolupráci s UNHCR konferenci o znovuušídlení nejzranitelnějších uprchlíků ze Sýrie. Konference by se mohla konat v prvním pololetí roku 2014 a měla by podpořit snahy členských států EU i zemí z celého světa v oblasti znovuušídlování.

2.4 Komise přezkoumá další možnosti chráněného vstupu do EU v rámci zvažování budoucích priorit v oblasti vnitřních věcí po skončení Stockholmského programu. K těmto možnostem by mohly patřit zejména: a) pokyny ke společnému přístupu k humanitárním povolením/vízům; b) studie proveditelnosti týkající se případného společného vyřizování žádostí o ochranu mimo Evropskou unii, aniž by bylo dotčeno stávající právo na přístup k azylovým řízením v EU. Do plnění těchto úkolů by se měly zapojit EASO, FRA a Frontex a případně UNHCR, ILO nebo IOM.

2.5 EU a její členské státy by měly pokračovat ve zkoumání dalších možností otevírání legálních cest, které migrantům umožňují dostat se do Evropy zákonným způsobem. Tyto cesty by pomohly rovněž v boji proti zneužívání a nelegální migraci. Jakmile bude například provedena směrnice o sezónních pracovnících, objasní přijímání, zajistí bezpečné právní postavení s cílem chránit sezónní pracovníky před vykořisťováním a stanoví první program EU pro cirkulační migraci, který jim umožňuje vrátit se za určitých podmínek v dalších letech. Významně přispět by mohla rovněž v současnosti projednávaná směrnice o studentech, výzkumných pracovnících a jiných skupinách, a to jednoznačnými pravidly přijímání a postavením.

¹¹ Česká republika, Dánsko, Německo, Irsko, Španělsko, Francie, Litva, Nizozemsko, Portugalsko, Finsko, Švédsko, Spojené království (zdroj: EUROSTAT).

3) Boj proti obchodování s lidmi, převaděčství a organizované trestné činnosti¹²

Mezinárodní organizované zločinecké sítě využívají touhu migrantů po lepším životě. Z tohoto důvodu přijme EU nové rozhodné kroky v boji proti organizovaným zločineckým sítím, včetně sítí převaděčů, a to vytvořením nových iniciativ ve spolupráci s členskými státy a rovněž třetími zeměmi, agenturou Frontex, EUROPOlem, EASO a Interpolem.

Tyto činnosti se zaměří v prvé řadě na provádění a posílení priorit v oblasti závažné a organizované mezinárodní trestné činnosti, které nedávno přijala Rada pro spravedlnost a vnitřní věci v rámci politického cyklu EU: nelegální přistěhovalectví, včetně převaděčství a obchodování s lidmi. V návaznosti na to podpoří EU další programy budování kapacit s cílem zabývat se převaděčstvím a obchodováním s lidmi v severní Africe, hlavních zemích původu a zemích prvního azylu. Odborná příprava ve třetích zemích by měla podpořit víceborovou spolupráci, včetně v oblasti prosazování práva a justice.

Bude rovněž třeba zohlednit stávající úvahy o využití vhodných nástrojů společné bezpečnostní a obranné politiky na podporu boje proti zločineckým organizacím ve třetích zemích.

Opatření

3.1 EUROPOL by měl posílit probíhající činnosti a koordinovat příslušné agentury EU v oblasti převaděčství osob a boje proti organizované trestné činnosti¹³. To by mohlo zahrnovat vytvoření týmu ve správním a právním rámci stávajících analytických pracovních souborů týkajících se závažné organizované trestné činnosti, a zejména kontaktního místa v Europolu, které se zabývá převaděčstvím.

3.2 V prosinci 2013 bude v rámci politického cyklu rozhodnuto o dvou operačních akčních plánech EMPACT týkajících se nelegální migrace a obchodování s lidmi, včetně převaděčství, za účasti členských států a agentur EU, a tyto akční plány budou zahájeny v lednu 2014.

¹² Ačkoli převaděčství (např. usnadňování nedovoleného vstupu, tranzitu nebo pobytu) a obchodování s lidmi spolu vzájemně souvisejí, neměly by se směřovat. Obchodování s lidmi zahrnuje zejména využívání prostředků uvedených v definici obchodování s lidmi („za použití hrozeb, síly či jiných forem nátlaku, únosu, podvodu, klamu, zneužití moci či zranitelného postavení nebo poskytnutím či obdržením platby či výhod s cílem získat souhlas osoby, jež má kontrolu nad jinou osobou“) za účelem vykořisťování dotyčné osoby a nevyžaduje překročení hranice nebo fyzické přemístění jako v případě převaděčství.

¹³ Mandát EUROPOLu v této oblasti byl rozšířen v souladu s probíhající revizí nařízení o EUROPOLu.

3.3 Je třeba vypracovat komplexní plán EU, která do boje proti převaděčství migrantů zapojuje všechny zúčastněné strany a která v souladu s Listinou základních práv EU začleňuje rozměr lidských práv. Strategie bude zahrnovat posílenou praktickou spolupráci a výměnu informací mezi členskými státy a rovněž s agenturami EU a prohloubenou vnější spolupráci se třetími zeměmi a příslušnými regionálními a mezinárodními organizacemi (např. UNODC)¹⁴. V této souvislosti budou hrát důležitou úlohu styční úředníci pro přistěhovalectví, kteří jsou přítomni v zemích původu a tranzitu.

V tomto ohledu by mohly být na úrovni EU i na vnitrostátní úrovni vypracovány pokyny k různým aspektům souvisejícím s bojem proti převaděčství, a to s přihlédnutím k práci OSN v této oblasti.

Existující prostředky operativní spolupráce mezi členskými státy a třetími zeměmi, jako jsou styční úředníci a společné operace, by se měly využívat účinněji v rámci Stálého výboru pro operativní spolupráci v oblasti vnitřní bezpečnosti (COSI)¹⁵.

3.5 Příslušné vnitrostátní orgány dotčených členských států se vybízejí, aby Europolu systematicky poskytovaly příslušné informace, včetně osobních údajů, na podporu boje proti usnadňovatelům. Agentura Frontex a Europol by měly neprodleně uzavřít dohodu o operativní spolupráci, která umožňuje výměnu osobních údajů na podporu boje proti přeshraniční trestné činnosti¹⁶.

3.6 V rámci meziagenturní koordinace EUROPOLu by měl EASO s určitým členským státem provést pilotní projekt s cílem získat více informací o trasách pro převaděčství a obchodování s lidmi.

3.7 EU by měla politicky podpořit uspořádání regionální konference v roce 2014, která se týká obchodování s lidmi a převaděčství, a to pod záštitou společné strategie Afrika-EU.

3.8 Komise provede posouzení a případné změny acquis EU s ohledem na usnadňování nedovoleného vstupu, tranzitu a pobytu, a to sladěním účinného boje proti převaděčství s potřebou zamezit kriminalizaci humanitární pomoci. Je třeba připomenout mezinárodní závazek týkající se záchrany migrantů v tísni na moři¹⁷.

¹⁴ Informace získané v této souvislosti by bylo možno využít rovněž s cílem lépe odhalovat zahraniční bojovníky a zabránit jim v cestě za účelem zapojení do džihádu v zahraničí (zejména v Sýrii) nebo návratu.

¹⁵ Případně může být nezbytná koordinace těchto opatření se stávajícími úvahami o poskytnutí konkrétních údajů pro sdělení o evropské strategii námořní bezpečnosti počátkem roku 2014.

¹⁶ Pokud to umožňuje nařízení o EUROSURu, měl by EUROPOL poskytovat EUROSURu informace kromě osobních údajů.

¹⁷ V této souvislosti je třeba objasnit, že velitelé lodí jsou i nadále povinni řídit se příkazy vydanými záchrannými koordinačními středisky v souladu s mezinárodním právem.

4) Posílená ostraha hranic přispívající k zlepšení situačního obrazu v námořní oblasti a ochraně a záchraně životů migrantů ve Středomoří

V průběhu let došlo ve Středomoří k řadě tragédií, při nichž přišlo o život několik tisíc lidí, kteří se pokoušeli dostat k evropským břehům. Úsilí členských států v této oblasti, někdy s podporou agentury Frontex, je chvályhodné a vedlo k záchraně tisíců osob. Tyto státy však potřebují větší podporu a pomoc.

Zásadní význam pro zajištění účinné kontroly hranic v této oblasti a současně přispění k zajištění ochrany osob v nouzi a záchraně životů migrantů má úloha agentury Frontex při koordinaci operativní spolupráce mezi členskými státy ve Středomoří. Evropská rada požadovala posílení operací agentury Frontex. To může být podpořeno lepším sdílením informací o situačním obrazu ve Středomoří prostřednictvím možností, které nabízí EUROSUR.

Opatření

4.1 Agentura Frontex společně s příslušnými členskými státy zlepšila svou schopnost kontrolovat námořní hranice v Středomoří, které jsou vnějšími hranicemi Evropské unie. Začátkem listopadu posílila například společnou operaci Hermes s náležitým přihlédnutím k možným změnám v migračních pohybech kvůli sezónním aspektům. Toho bylo dosaženo prostřednictvím dodatečného financování poskytnutého v rámci operace Lampedusa (dodatečná částka ve výši 7,9 milionu EUR přidělená do rozpočtu agentury Frontex na rok 2013).

V návaznosti na to je cílem dosažení komplexního a koordinovaného přístupu k operacím souvisejícím s ostrahou hranic, které ve Středomoří (od Kypru po Španělsko) řídí agentura Frontex, se zaměřením se na hlavní migrační trasy, od jara 2014 na základě přístupu založeného na účasti mnoha subjektů. Posílení operací agentury Frontex v roce 2014 by mělo být blíže posouzeno na základě koncepce, kterou agentura Frontex představí pracovní skupině¹⁸.

Vnitrostátní úsilí v oblasti ostrahy hranic je třeba plně koordinovat s operacemi, které uskutečňuje agentura Frontex, a společně by měly tvořit Evropskou síť hlídek. Informace o tomto vnitrostátním úsilí – bez ohledu na orgán, který je vyvíjí – by měly být pomocí sítě EUROSUR sdíleny prostřednictvím národního koordinačního centra dotyčného členského státu.

¹⁸ Hostitelské členské státy se vyzývají, aby přijaly náležitá opatření s cílem osvobodit v možném rozsahu zúčastněné členské státy od DPH během společných operací.

To by mohlo zahrnovat rovněž zlepšení operací členských států podle příkladu italské iniciativy Mare Nostrum. Tyto iniciativy by měly doplňovat operace agentury Frontex a být s nimi koordinovány¹⁹.

Zlepšit situační orientaci a schopnost včas odhalit nelegální migranty na moři, a tudíž umožnit účinnější předcházení ztrátám na životech, může rovněž posílení operací vojenského letectva a námořnictva členských států v souvislosti s ostrahou hranic, které koordinuje agentura Frontex, pokud možno podle vnitrostátního práva a s útvary, které působí v oblasti prosazování civilního práva. Toto posílení by proto mělo být podpořeno v celkovém právním rámci stanoveném nařízením o agentuře Frontex a EUROSURu, který se bude vztahovat na zúčastněné vojenské útvary.

Jak je uvedeno v bodě 1.8, agentura Frontex by měla usilovat o rozvoj účasti středomořských třetích zemí v možném rozsahu.

4.2 Evropský parlament a Rada se vyzývají, aby urychlily jednání o návrhu nařízení, kterým se stanoví pravidla pro ostrahu vnějších námořních hranic v rámci operativní spolupráce koordinované agenturou Frontex, s cílem uskutečnit první trialog do konce roku.

4.3 Je třeba posílit úlohu EASO v oblasti zjišťování totožnosti a kontroly žadatelů o azyl ve smíšených tocích v partnerství s agenturou Frontex a zcela v souladu s příslušnými mandáty agentur.

4.4 Dne 2. prosince 2013 začal fungovat Evropský systém ostrahy hranic (EUROSUR) a jeho uplatňování a plné využívání ze strany členských států a agentury Frontex bude pozorně sledováno. K hlavním prvkům patří výměna informací téměř v reálném čase, pravidelné sdílení zpravodajských informací a úzká spolupráce mezi orgány na vnitrostátní úrovni a na úrovni EU. Důležitou úlohu hraje rovněž používání moderních technologií pro sledování, například spojování údajů získaných ze systémů hlášení lodí a satelitních snímků.

4.5 Na tomto základě by bylo možno v roce 2014 přezkoumat možnosti dalšího zlepšení spolupráce a výměny informací mezi orgány v rámci EUROSURu k zlepšení vnitrostátního a evropského situačního obrazu²⁰. V souladu s požadavky nařízení o EUROSURu by toto mělo zahrnovat rovněž pomoc ze strany námořních plavidel

¹⁹ Operace, na něž se nevztahuje nařízení o agentuře Frontex, musí být nicméně prováděny zcela v souladu s Listinou základních práv, a zejména zásadou nenavrácení.

²⁰ Toto úsilí by mohlo být doplněno probíhající prací na vytvoření společného prostředí pro sdílení informací v námořní oblasti EU. Společné prostředí pro sdílení informací (CISE), které v současnosti vyvíjí společně Evropská komise a členské státy EU/EHP, se předpokládá rovněž jako třetí fáze EUROSURu (KOM(2008) 68).

členských států, která jsou každopádně přítomna v dané oblasti²¹. Stávající úsilí je třeba zvýšit, aby se v celém Středomoří zlepšilo sledování známých míst odjezdu v případech nelegální migrace, včetně činností v přístavech a na pobřeží, jež slouží jako střediska nelegálních přistěhovalců. V rámci EUROSURu se bude usilovat o odhalování a sledování malých lodí, a to s finanční podporou z budoucího programu Copernicus a testováním v rámci probíhajících výzkumných projektů 7. RP, jako jsou projekty Perseus, Closeye, Lobos a Sagres, a s technickou podporou a poradenstvím poskytovaným Společným výzkumným střediskem Evropské komise²².

V tomto kontextu by se měl situační obraz ve Středomoří zlepšit v důsledku lepšího využívání spolupráce mezi agenturami. Na základě dohody o rozsahu služeb uzavřené mezi agenturou Frontex a Evropskou agenturou pro námořní bezpečnost (EMSA)²³ a Satelitním střediskem EU²⁴ by mělo být pro kritické oblasti vytvářeno více údajů o poloze lodí a pozorování Země. Tyto a jiné důležité údaje pro operace by měly být připojeny k jednotlivým situačním obrazům EUROSURu, včetně z námořních plavidel. V rámci spolupráce mezi agenturami (Frontex, Europol, EMSA) by se zpravodajské informace měly využívat jako základ pro zvýšení úsilí v oblasti dohledu.

4.6 Na vnitrostátní úrovni by měla být zveřejněna výzva, případně prostřednictvím oznámení pro námořníky, která velitele obchodních plavidel a rybáře vyzývá k dodržování jejich povinností podle mezinárodního práva (Úmluva OSN o mořském právu, Mezinárodní úmluva o bezpečnosti lidského života na moři a úmluva o pátrání a záchraně na moři), pokud jde o poskytování pomoci a informování příslušných orgánů členských států o lodích s migranty v tísni. To by mělo být spojeno s veřejným ujištěním, že se vždy budou moci rychle vylodit a v případě, že jednali v dobré víře, nebudou čelit žádným negativním právním důsledkům kvůli poskytnutí takovéto pomoci. Tuto výzvu je třeba podpořit politicky na evropské úrovni.

²¹ Nařízení o EUROSURu vyžaduje zahrnutí informací o poloze, stavu a typu vojenských prostředků na podporu mise k prosazování práva do vnitrostátního situačního obrazu pro EUROSUR. Přístup k informacím tohoto druhu může být omezen podle zásady „vědět jen to nejnütnější“.

²² V dlouhodobějším horizontu by ke zlepšení situačního obrazu ve Středomoří mohl přispět rovněž družicový navigační systém Galileo a systém s družicovým rozšířením Egnos (evropská služba pro pokrytí geostacionární navigací).

²³ Podepsaná v dubnu 2013.

²⁴ Bude podepsána počátkem roku 2014.

5) Pomoc poskytovaná členskými státy čelícím vysokým migračním tlakům a solidarita s těmito státy²⁵

Odpovědnost a solidarita spolu úzce souvisejí. Členské státy mají povinnost investovat a vybudovat kapacity k zajištění flexibilních a účinných vnitrostátních systémů azylu, migrace a přijímání v souladu s *acquis* EU. To zahrnuje rovněž budování kapacit pro zvládání náhlých a vyšších tlaků. V celé EU hraje pomoc a solidarita důležitou úlohu v celkovém kontextu ulehčování členským státům od tlaku. Události u ostrova Lampedusa jsou ve skutečnosti pouze částí širšího problému a pomoc by se měla zaměřit na všechny členské státy, které se nacházejí v první linii, pokud jde o zvládání vysokých migračních tlaků.

Členské státy by proto jako prioritu měly provést a uplatňovat revidované *acquis* v oblasti azylu a zavést přístupy uvedené v závěrech ze zasedání Rady v březnu 2012 na základě sdělení Komise o vnitřní solidaritě EU. Členské státy by měly využívat podpůrné nástroje, které za tímto účelem vyvinul EASO.

Ačkoli této záležitosti byla věnována pozornost již ve čtvrtém směru činnosti, je třeba uvést, že hmatatelným projevem solidarity jsou rovněž společné operace koordinované agenturou Frontex.

V oblasti praktické spolupráce lze na podporu členských států čelících tlakům při zvládání migračních toků a k zajištění rychlého a náležitého posuzování žádostí o azyl vyvinout další iniciativy. V tomto ohledu může pomoci rovněž financování EU. V tomto rámci je třeba posílit plánování pro nepředvídané události s cílem předcházet pokud možno krizím a zvládat mimořádné situace, pokud nastanou.

Opatření

5.1 Na podporu IT, včetně operací souvisejících s ostrahou hranic v rámci mandátu agentury Frontex, vyčlenila Komise finanční prostředky (včetně mimořádných prostředků) ve výši 30 milionů EUR. Ostatním členským státům byla přidělena částka ve výši přibližně 20 milionů EUR k řešení rostoucích tlaků na úrovni EU a následné nedostatečné vnitrostátní kapacity. Toto financování zlepší kapacity v oblasti přijímání, vyřizování žádostí, kontroly a evidence a zvýší rovněž podporu na činnosti v oblasti správy hranic. Financování by mělo být případně doplněno jinými operativními činnostmi, jako je pomoc, kterou poskytuje EASO a agentura Frontex. V tomto ohledu hraje důležitou úlohu plánování pro nepředvídané události a řešení krizí (viz bod 5.3).

²⁵ Tyto priority by měly jednoznačně odrážet rovněž vnitrostátní programy členských států pro VFR na období 2014–2020, které mají být v krátké době vyhotoveny a předloženy, aby bylo možno uvolnit potřebné finanční prostředky, jakmile budou funkční příslušné mechanismy financování.

Země, které jsou obzvláště postiženy migrantů a žadatelů o azyl, mohou případně požádat o pomoc rovněž z evropského mechanismu civilní ochrany (EUCPM)²⁶.

5.2 S využitím finančních pobídek, které bude poskytovat budoucí Azylový a migrační fond, by se členské státy měly dobrovolně zavázat k většímu přesídlování osob požívajících mezinárodní ochrany v rámci EU. Při přesídlování v rámci EU by měl EASO hrát koordinační úlohu v zájmu jeho urychlení a zajištění větší účinnosti. Zejména členské státy čelící nízkým migračním tlakům se vybízejí, aby tímto způsobem projevily solidaritu. Důležitou úlohu v této oblasti mohou hrát mezinárodní organizace, například UNHCR a IOM.

5.3 Snahy v oblasti plánování pro nepředvídané události a řešení krizí na úrovni EU by měly být zachovány a měly by se rozšířit s cílem přijmout opatření k vybudování stabilních azylových a migračních systémů v členských státech. Toto úsilí by mělo vycházet z posouzení provedeného na základě analýzy předpokládaných tendencí a jiných statistických a analytických zpráv *ad hoc* vyhotovených EASO, Frontex, FRA a jinými organizacemi, jako je UNCHR, IOM, a dalšími zúčastněnými stranami, a mělo by být koordinováno rovněž s EUCPM. Při rozvíjení tohoto úsilí v oblasti plánování pro nepředvídané události by měla Komise zohlednit zprávy o hodnocení situace v zemích původu, které pokud možno obsahují údaje o bezpečnosti, správě hranic a migračních tocích²⁷.

K umožnění účinného plánování pro nepředvídané události by členské státy měly poskytovat neprodleně údaje EUROSTATu, EASO, agentuře Frontex a jiným příslušným subjektům a měly by být ochotny podpořit dodatečné požadavky na údaje, které mohou být za tímto účelem nezbytné.

5.4 EASO by měl vypracovat první projekt týkající se podporovaného vyřizování žádostí o azyl v členských státech. Ty by umožnilo rychlejší a efektivnější vyřizování žádostí o azyl a ulehčilo by to azylovému systému příslušného členského státu, aniž by byla přesunuta odpovědnost za posouzení žádostí o azyl, přičemž by byl plně respektován použitelný vnitrostátní právní rámec.

²⁶ Středisko pro koordinaci reakce na mimořádné situace v rámci GŘ ECHO usnadňuje dobrovolné příspěvky ve formě věcného plnění nebo kvalifikované poradenství poskytované odborníky z 32 států účastnících se mechanismu, včetně členských států EU. Vzhledem k dobrovolné povaze EUCPM je lze považovat pouze za krátkodobé nouzové řešení.

²⁷ Mechanismy, které by bylo možno uvážit, mohou zahrnovat operativní rámec IOM pro migrační krize a pracovní skupinu pro migraci zabývající se východoafrickou migrační trasou a severní Afrikou.